

Onnistunut hackathon alkaa hyvin suunnitellusta haasteesta

28.8.2026

Hackathon on tavoitteellinen kehittämisprosessi, jossa osallistujat etsivät yhdessä uusia ratkaisuja ennalta määriteltyyn haasteeseen. Hackathonin onnistumiseen vaikuttavat monet tekijät, mutta yksi keskeisimmistä on se, kuinka ratkaistava haaste sanoitetaan ja muotoillaan tehtävänannoksi. Haaste antaa työskentelylle lähtökohdan ja suunnan sekä auttaa osallistujia ymmärtämään, mihin heidän osaamistaan tarvitaan. Parhaimmillaan se kokoaa erilaiset näkökulmat yhteisen kysymyksen äärelle ja jättää samalla riittävästi tilaa uusille ja yllättäville ratkaisuille. Siksi haasteen muotoiluun kannattaa käyttää aikaa jo hackathonin suunnitteluvaiheessa.

Epäselvä tai liian laaja haaste voi viedä huomion itse kehittämiseltä, kun taas liian tarkasti määritelty tehtävä kaventaa osallistujien mahdollisuuksia löytää uusia ratkaisuja. Onnistunut haaste antaa työskentelylle selkeän lähtökohdan ja suunnan, mutta jättää samalla tilaa erilaisille ratkaisuille ja lähestymistavoille. Tällöin hackathon voi auttaa organisaatiota tarkastelemaan toimintaansa uudesta näkökulmasta, löytämään vaihtoehtoisia ratkaisupolkuja ja käynnistämään kokeiluja, joita tavanomaisessa kehittämistyössä ei välttämättä syntyisi.

Hyvä haaste perustuu aitoon tarpeeseen

Toimiva hackathonhaaste nousee organisaation todellisesta tarpeesta tai tunnistetusta ongelmasta. Osallistujien on helpompi sitoutua työskentelyyn, kun he ymmärtävät, että ratkaisuja etsitään asiaan, jolla on merkitystä myös tapahtuman jälkeen. Aito tarve voi liittyä esimerkiksi asiakkaiden muuttuneisiin odotuksiin, palvelun toimimattomaan kohtaan, uuden asiakasryhmän tavoittamiseen, toiminnan tehostamiseen tai uuden

liiketoimintamahdollisuuden hyödyntämiseen. Olennaista on, että haasteen taustalla on konkreettinen tilanne, johon uusilla ratkaisuilla voidaan vaikuttaa.

Esimerkiksi yrityksessä voidaan huomata, että nuoret asiakkaat käyttävät palvelua selvästi muita asiakasryhmiä vähemmän. Pelkkä tehtävänanto *“Kehittäkää meille uusia palveluja nuorille”* ei vielä kerro, mistä tarve syntyy tai mitä halutaan saada aikaan. Haaste voidaan muotoilla esimerkiksi näin: “Miten voisimme tehdä palvelustamme 18–30-vuotiaille helpommin löydettävän, kiinnostavamman ja sujuvamman käyttää?” Tällöin haaste perustuu tunnistettuun tarpeeseen ja tavoiteltu muutos on ymmärrettävä, mutta osallistujille jää edelleen vapaus kehittää erilaisia ratkaisuja.

Selkeä haaste auttaa pääsemään nopeasti alkuun

Hackathonissa aikaa on käytettävissä vain rajallisesti. Osallistujilla ei ole mahdollisuutta käyttää suurta osaa työskentelystä siihen, että he yrittävät päätellä, mitä heiltä oikeastaan odotetaan. Hyvä haastekuvaus kertoo ymmärrettävästi, mikä ongelma on, miksi se on tärkeä ja millaista muutosta ratkaisulla tavoitellaan. Samalla se antaa riittävästi tietoa, mutta jättää tilaa osallistujien omalle näkökulmalle, osaamiselle ja luovuudelle.

Selkeyteen kuuluu myös rajojen näkyväksi tekeminen. Rajat voivat liittyä esimerkiksi kohderyhmään, toimintaympäristöön, käytettävissä olevaan aikaan, ratkaisun toteutettavuuteen tai siihen, millaisia vaikutuksia ratkaisulta toivotaan. Hyvät rajat eivät estä luovuutta, vaan tukevat sitä. Kun kehys on selvä, tiimit voivat käyttää energiansa varsinaiseen ideointiin ja kehittämiseen.

Haasteen pitää innostaa

Hyvä hackathonhaaste ei ole pelkkä ongelmalistaus tai kehittämistarpeen kuvaus. Sen täytyy myös herättää kiinnostus ja saada osallistujat näkemään, miksi juuri tähän kysymykseen kannattaa tarttua. Innostava haaste sisältää jonkin koukun, joka voi syntyä esimerkiksi uudesta teknologiasta, muuttuvasta asiakastarpeesta, tarpeesta vähentää materiaalien ja energian käyttöä, arjen sujuvoittamisesta tai yrityksen tulevaisuuden kannalta tärkeästä mahdollisuudesta. Kun haasteessa on kiinnostava näkökulma, osallistujat eivät lähesty sitä vain ratkaistavana ongelmana, vaan mahdollisuutena kehittää jotakin uutta ja merkityksellistä.

Innostava haaste kutsuu osallistujat kuvittelemaan, millainen tilanne voisi olla, jos ongelmaan löydettäisiin uusi ratkaisu. Se auttaa näkemään työn tarkoituksen ja synnyttää tunteen siitä, että omalla osaamisella, näkemyksellä ja idealla voi olla vaikutusta. Tämä on erityisen tärkeää hackathonissa, jossa työskentely on intensiivistä ja aikaa on rajallisesti. Merkityksellinen ja kiinnostava haaste auttaa pitämään työn suunnan kirkkaana myös silloin, kun prosessi etenee nopeasti ja ratkaisut ovat vielä muotoutumassa.

Hyvä haaste rajaa mutta ei kahlitse

Yksi haasteen muotoilun keskeisistä kysymyksistä on rajauksen ja vapauden välinen tasapaino. Jos haaste on liian avoin, osallistujien voi olla vaikea löytää tarttumapintaa. Jos tehtävänanto on esimerkiksi vain kehotus kehittää jotakin uutta ja hyödyllistä, vaihtoehtoja on liikaa eikä työskentelylle synny yhteistä suuntaa.

Toisaalta liian tiukaksi muotoiltu haaste voi tukahduttaa luovuuden. Jos ratkaisutapa on määritelty jo valmiiksi, hackathon muuttuu helposti toteutustehtäväksi eikä avoimeksi innovointiprosessiksi. Tällöin osallistujien erilainen osaaminen ei pääse kunnolla esiin.

Hyvä haaste osoittaa suunnan, mutta ei määrää reittiä. Se voi rajata kohderyhmän, ongelmakentän tai toimintaympäristön, mutta jättää ratkaisun muodon avoimeksi. Tällöin yksi tiimi voi lähestyä aihetta palvelumuotoilun kautta, toinen teknologian avulla, kolmas liiketoimintamallina ja neljäs käyttäjäkokemuksen näkökulmasta. Juuri tämä ratkaisujen kirjo on hackathonin vahvuus.

Monialaisuus tarvitsee oikeanlaisen haasteen

Hackathonien erityinen arvo syntyy usein siitä, että ne kokoavat yhteen eri taustoista tulevia osallistujia. Mukana voi olla opiskelijoita, yrittäjiä, asiantuntijoita, teknologiaosaajia, palvelumuotoilijoita, viestijöitä, tutkijoita ja käyttäjien arkea tuntevia henkilöitä. Pelkkä monialainen osallistujajoukko ei kuitenkaan riitä. Myös haasteen täytyy olla sellainen, että siihen voi tarttua erilaisella osaamisella.

Jos haaste on liian tekninen tai liian kapeasti määritelty, osa osallistujien potentiaalista jää helposti hyödyntämättä. Hyvin muotoiltu haaste kutsuu mukaan useita näkökulmia. Siinä voi olla tilaa käyttäjäymmärrykselle, liiketoiminnalliselle ajattelulle, tekniselle kokeilulle, palvelun kehittämiselle, viestinnälle ja vaikuttavuuden arvioinnille. Näin ratkaisuista voi tulla kokonaisvaltaisempia ja paremmin todelliseen toimintaympäristöön sopivia.

Hyvä haaste on realistinen mutta kunnianhimoinen

Hackathonissa kaikkea ei tarvitse ratkaista valmiiksi. Tapahtuman vahvuus on nopeassa ideoinnissa, kokeilussa ja konseptoinnissa, ei viimeistellyn tuotteen rakentamisessa. Hyvä haaste mahdollistaa sen, että osallistujat voivat osoittaa ideansa toimivuuden esimerkiksi palvelukonseptin, demon, käyttöliittymäluonnoksen, kokeilusuunnitelman tai liiketoimintamallin avulla.

Haasteen on oltava suhteessa käytettävissä olevaan aikaan ja resursseihin. Liian laaja tai raskasta ennakkotietoa vaativa haaste johtaa helposti siihen, että tiimit käyttävät suuren osan ajasta ongelman hahmottamiseen. Liian pieni tai itsestään selvä haaste ei puolestaan tarjoa riittävästi vastusta eikä synnytä kunnianhimoisia ratkaisuja. Hyvä haaste on tarpeeksi haastava herättääkseen luovuutta, mutta tarpeeksi jäsennelty, jotta siitä voidaan edetä konkreettiseen lopputulokseen hackathonin aikana.

Hyvä haaste rakentaa sillan jatkokehitykseen

Hackathon ei saisi päättyä ideoiden esittelytilaisuuteen. Hyvä haaste on kytketty organisaation todellisiin tavoitteisiin niin, että lupaavimmilla ratkaisuilla on mahdollisuus edetä jatkokehitykseen, kokeiluun tai uuteen yhteistyöhön. Kaikkien ideoiden ei tarvitse muuttua toteutuksiksi, mutta osallistujille on tärkeää syntyä tunne siitä, että heidän työllään on merkitystä myös tapahtuman jälkeen.

Jatkopolku voi tarkoittaa esimerkiksi pilotointia, uuden kumppanuuden käynnistymistä, idean jatkotyöstöä, hankkeen valmistelua tai ratkaisun testaamista pienessä mittakaavassa. Kun jatko on mietitty etukäteen, hackathon ei jää irralliseksi tapahtumaksi, vaan liittyy osaksi organisaation pidempää kehittämistyötä.

Hyvin muotoiltu haaste tekee hackathonista vaikuttavamman

Hyvin muotoiltu haaste luo perustan sille, että hackathonissa syntyvä työ voi johtaa myös käytännön hyötyihin. Kun osallistujat työskentelevät organisaatiolle merkityksellisen kysymyksen parissa ja ratkaisuilla on mahdollisuus edetä tapahtuman jälkeen, hackathon voi toimia yksittäistä ideointitilaisuutta laajempana kehittämisen välineenä. Se voi tuoda yhteen uusia osaajia, käynnistää yhteistyötä ja auttaa viemään lupaavia ratkaisuja kohti kokeiluja ja käytännön toteutusta.

Euroopan unionin osarahoittamassa Hackathonit innovoinnin kiihdyttimiksi Etelä-Pohjanmaalle -hankkeessa tavoitteena on tehdä hackathonista yrityksille ja organisaatioille helposti hyödynnettävä tapa ratkaista ajankohtaisia haasteita ja synnyttää uutta yhteistyötä.

Maarit Liikala
Asiantuntija, TKI
SEAMK

Heikki Punkari
Projektipäällikkö
SEAMK

Sini Karjalainen
Asiantuntija, TKI
SEAMK

Satu Metsomäki
Projektisihteeri, TKI
SEAMK

28Artikkelin kirjoittajat työskentelevät SEAMKissa yritysten kasvua edistävissä hankkeissa. Heillä on myös kokemusta tapahtumajärjestämisestä. Liikala on toiminut muun muassa festivaalien ja Punkari messujen järjestäjänä. Karjalainen järjestää jo perinteeksi muodostunutta kyläjuhlaa ja Metsomäki SEAMKin

tapahtumia.